

ningarne, smälta oftast fattiga malmer, och när produkten väl är färdig, kommer uppbrördsmanen och tager en trettiondedel af den tillverkade varan för statsverkets räkning, utan att i de flesta fall detta lemnat något bidrag för tillverkningen.

Stockholm den 19 Januari 1874.

L. Nordenfelt.

N:o 6.

Af Herr **Nordenfelt, L. M.:** *Angående förändring af vissa delar utaf Giftermålsbalken.*

Lifligt öfvertygad om rättvisan deraf, att den gifta qvinnan skall erhålla mera utsträckt rätt än hittills, att besitta och disponera särskild egendom, tror jag, att så skall kunna ske, utan störande inverkan på äktenskapet eller på tredje mans rätt, genom införande af obligatoriska äktenskapskontrakt, hvaremot lagens nuvarande stadgande om morgongåfva och förord torde kunna upphävas.

Jag tilltror mig visserligen icke att på tillfredsställande sätt kunna formulera lämpliga ändringar i Giftermålsbalken, men jag antager, att man noggrannare genom direkt förslag till lagförändring kan visa hvad man begär, än genom allmänna uttryck, och öfverlemnar åt Lag-Utskottets högre vishet att, om förslaget annars finnes antagligt, bättre än jag kunnat göra det, affatta ordalagen. Jag föreslår alltså vördsamt,

att Riksdagen ville för sin del besluta sådana förändringar i Giftermålsbalken, hvarigenom gift qvinna kunde erhålla mera utsträckt rätt än hittills, att besitta och disponera särskild egendom;

och framställer följande förslag till lagförändring:

7 KAP.

Huru äktenskapskontrakt skall upprättas och lysning skall ske till laga giftermål samt om vigsel vägras eller uppehålles.

1 §. Oförändrad.

2 §. Förr än vigsel sker skall

1:o) i två vittnens närvaro äktenskapskontrakt skriftligen upprättas emellan de blifvande makarne eller emellan brudgummen och brudens förmyndare, då hon är omyndig;

2:o) tre söndagar lysas af predikstolen (o. s. v. som förut).

8 KAP.

Hvad äktenskapskontrakt skall innehålla och huru dermed förfaras skall.

1 §. Äktenskapskontrakt skall innehålla bestämmelser:

1:o) om hela eller hvilka delar af den hvardera maken vid äktenskapets ingående tillhöriga, eller under äktenskapet genom arf eller förvärf tillkommande lösa eller fasta egendomen skall blifva gemensam eller tillfalla någondera af makarne under särskild eganderätt;

2:o) om huru, vid endera makans död, med den gemensamma, så väl som med den affidnas särskilda egendom förfaras skall.

2 §. Äktenskapskontrakt skall öppet ingifvas till Rätten i den ort der makarne hafve sitt bo och hemvist eller sätta sig neder att bo, i staden inom åttonde dagen och på landet å nästa ting sedan vigsel skett och låte Rätten det i protokollet införas. Är vigsel å annan ort förrättad och kan förty den lagföljd ej ske, som nu föreskrifven är, då skall äktenskapskontraktet inom sagde tid hos Rätten i vigningsorten företes och varde det, då makarne till boningsorten kommit, sist inom en månad i stad och å landet vid det ting, som näst efter tre månader infaller, till rätter domstol ingifvet med bevis af Rätten i vigningsorten att det der företedt varit. Är ej med äktenskapskontrakt så förfaret, som nu sagdt är, vare det kraftlöst vid fråga om tredje mans rätt emot någondera af makarne särskildt. Hvar och en, som begär, ege att hos Rätten undfå del af äktenskapskontrakt.

3 § och 4 § (lika de båda sista §§ i samma kapitel med införande af ordet "äktenskapskontrakt" i st. f. "förord" samt med tillägg till sista § af orden "vid fråga om tredje mans rätt emot någondera af makarne särskildt" efter sista ordet "kraft".)

9 KAP.

Om mannens målsmansrätt för hustrun.

1 §. Sedan man och qvinna sammanvigde äro, då är han hennes rätte målsman i frågor om sådan egendom, som tillhör dem gemensamt, och eger i alla mål som angå gemensam egendom söka och svara för henne; hustrun följer ock mannens stånd och villkor.

2 §. I frågor, som angå hustruns särskilda egendom, vare hon myndig att sjelf råda och förestå sin egendom med den inskränkning i fråga om köp af fast gods, hvarom 11 kap. 6 § förmäler.

(Resten af kapitlet om morgongåfva föreslås att bortgå).

10 KAP.

Om giftorätt i bo.

1 §. När man och hustru äro sammanvigde, då eger hvardera den giftorätt i boet som bestämmes af deras äktenskapskontrakt.

2 § (föreslås att bortgå).

7 §. Qvinna, som af domaren är för äkta hustru förklarad, njute, ändock att vigsel ej åkommer giftorätt, i mannens bo till hälften af all hans lösa egendom samt hans fasta egendom i stad eller å stadens mark.

11 KAP.

Huru mannen må hustruns särskilda fasta eller lösa egendom bortskifta, förpanta eller sälja, och huru deras gäld betalas skall, så ock när hustrun må köp sluta.

1 §. Mannen hafve ej makt att hustruns särskilda, fasta eller lösa egendom bortskifta, förpanta eller sälja, ehvad de hafva barn samman eller ej, utan han dertill hafver hennes frivilliga ja och underskrift i tvänne gode mäns närvaro eller hon för Rätten det muntligen tillstår.

2—5 §§ (oförändrade).

6 §. Ej må hustru köp sluta om fast gods eller sälja något af makar-nes gemensamma egendom utan det sker med mannens samtycke och fullmakt o. s. v. (oförändrad).

7—8 §§ (oförändrade).

Stockholm den 20 Januari 1874.

L. Nordenfelt.